

D

Divendres

Montserrat Minobis

Guillem-Jordi Graells, podria ser (si no ho és ja), catalogat com un dels pocs autors teatrals contemporanis que ha tingut, i té, la sort de poder veure estrenats els seus textos. La seva condició de membre, del Lliure als seus inicis i ara la seva pertinença al grup Zitzània (nascut després de la marxa del Lliure de Pere Planella, Muntsa Alcáñiz i ell mateix) li han permès de ser un dels autors privilegiats.

Però anem a pams:

Guillem-Jordi Graells va néixer a Terrassa, ciutat que estima, se sent terrassenc, però n'és absent des de fa més de vint anys, pràcticament. No se sent barceloní, però s'hi troba bé, a la Ciutat Comtal.

—Guillem-Jordi, Terrassa o Sabadell?

—Aí las!, Terrassa, és clar! Ara i després de tants anys de ser-ne absent hi he tornat per qüestions professionals, ja que hi dono classes de literatura dramàtica al centre que l'Institut hi té.

—Professor a l'Institut del Teatre des de l'any 1973, et mous des de fa molts anys entre la literatura i el món del teatre, per què?

—Jo vaig fer filologia catalana a la Universitat Autònoma de Barcelona (vaig ser de la primera promoció que va sortir d'aquesta especialitat). I ja aleshores, l'Hermann Bonnin, que era el director de l'Institut del Teatre, em va demanar formar part del departament de Ciències Teatrals, ja que jo em movia més aviat dins l'àmbit de la crítica teatral i literària, aquesta a la revista *Destino*, *Serra d'Or* i suplement literari d'*El Noticiero Universal* i que vaig abandonar posteriorment perquè em semblava incompatible una cosa amb l'altra.

—Però el món teatral t'agafa i et pren des de quan, exactament?

—Ja t'he dit que sempre m'hi he mogut. Però si et refereixes a les primeres experiències teatrals, puc parlar-te d'una obra que vam muntar a Reus en Lluís Pasqual i jo quan teníem poc més de vint anys tots dos (en Lluís Pasqual és un reusenc il·lustre). El títol, no podia ser altre, era: *Reus, París, Londres*.

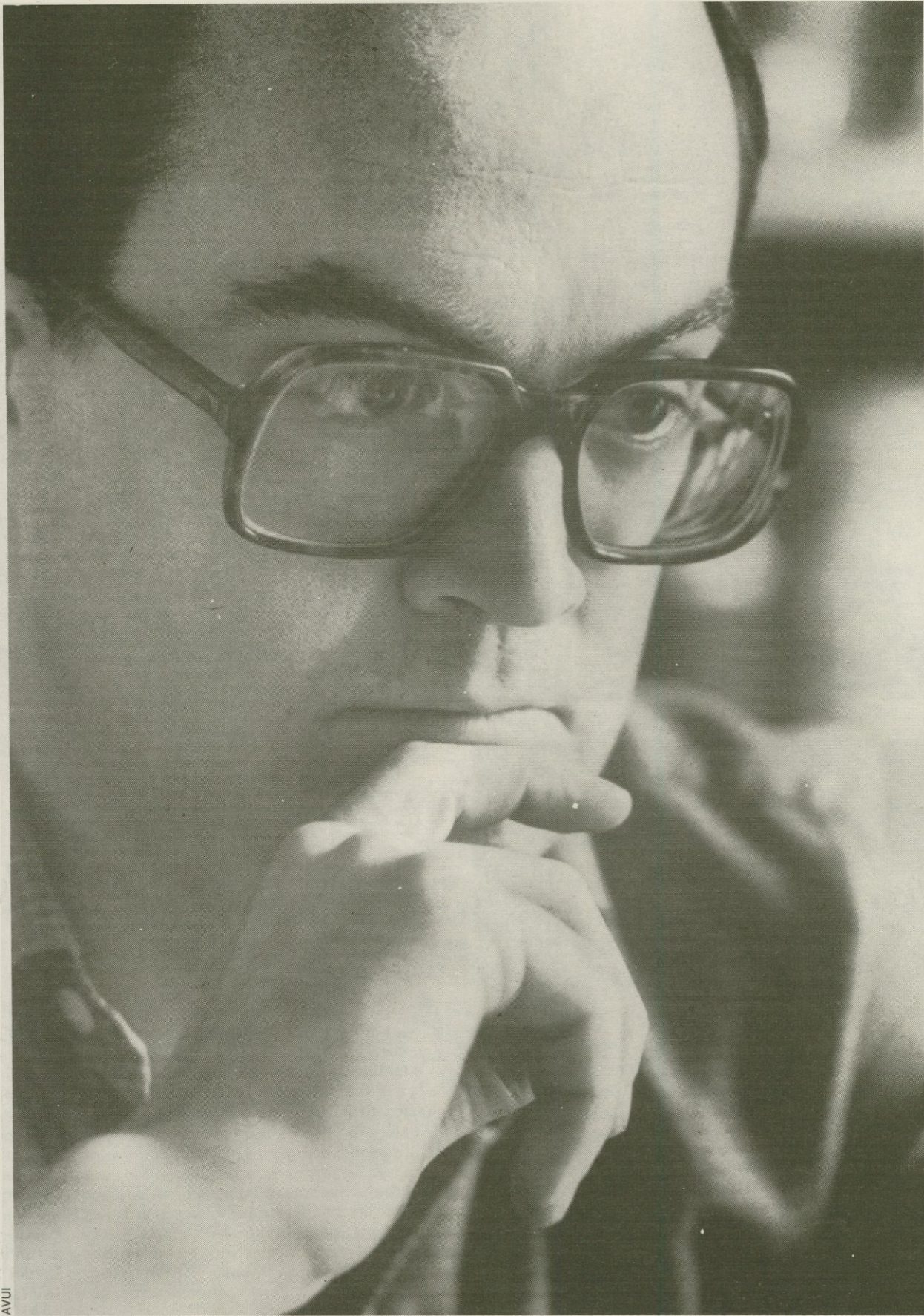
Autor i adaptador i traductor, tres vessants que cultiva des de fa anys (a més de la de professor)... Guillem-Jordi Graells és autor d'*Onze de Setembre* (que es va estrenar el 1977 a les Cotxeres de Sants per tres grups independents de l'època), *Damunt de l'herba* (1976) i ara *Titànic 92*.

—Has fet 25 traduccions, adaptacions i dramaturgies i a més a més, t'interessen especialment els clàssics...

—Els clàssics catalans, perquè a més d'interessar-me, penso que cal fer-los viables en els muntatges actuals...

—Recordo ara el muntatge de *l'Auca del senyor Esteve*...

—Sí, sí... Actualment, però, *Damunt de l'herba* i la que estrenem la setmana vinent, *Titànic 92*, formen part d'una trilogia que tenen uns temes i personatges comuns —molt

Guillem-Jordi Graells

Entre el teatre i la literatura

pròxims— a l'època en la qual estem vivint, i en la qual naturalment estem interessats.

—Com que de l'obra ja n'hem parlat des d'aquestes mateixes pàgines, deixem-la de banda, encara que

m'agradaria que la definís, per exemple, en una sola frase.

—Doncs, Déu ens agafi confessats! Perquè això aquesta mena de paradís que ens prometen per al 1992 només s'ho creuen els polítics...

—Has dit que forma part d'una trilogia. La tercera ja està llesta?

—No, no pas encara... La tinc molt avançada, però tot i així encara no té títol.

—I fas alguna cosa més a part d'a-

questa?

—Sí. Una obra d'encàrrec per a un grup del País Basc (és diu *Tantaka*).

—Es tracta de...?

—Doncs, d'un monòleg que serà representat en euskera i castellà, fet a partir d'uns textos d'Oscar Wilde, en concret del *De Profundis*. Em sembla que serà estrenat el novembre.

—És un no parar... enganxat totalment al món del teatre?

—Sí i no, perquè jo de cap manera em vull sentir desempallegat del món literari, encara que per altra banda el teatre i la literatura són part de la mateixa família. I en aquest sentit, sóc encara secretari de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, encara que, penso deixar-ho perquè em trobo en una fase de liquidació de càrrecs, per voluntat pròpia, perquè això dels càrrecs que he acceptat sempre com un «acte de servei», m'impedeix, en realitat de fer tot el que jo voldria.

—Què faries sense el món del teatre, sense el teatre en definitiva i sense la col·laboració i participació d'en Pere Planella?

—La veritat és que tot i tenint vocació de vago...

—Això ho té molta gent...

—No em veig pas fora d'aquest món. Em considero que no sóc mal professor, encara que no em sento un pedagog en l'estrictament sentit del terme. Però sí que m'agrada —i molt— sentir-me viu al món del teatre, ja sigui com a autor, traductor o promotor. I sense en Pere, la veritat és que sense en Pere res no aniria a missa (com diem a vegades) i que moltes de les coses que he fet —autor i adaptador, especialment— ha estat gràcies a la tossuderia *Taure* del senyor Planella.

—I naturalment de la teva estima al teatre... Per cert, què en penses d'allò que se'n diu «la situació o crisi del teatre a Catalunya»?

—Doncs, jo diria que no es pot parlar de crisi creativa. No, d'això no; sí en canvi de crisi de públic i bàsicament perquè la gent quan surt, ho fa no per anar a un espectacle sinó per omplir els restaurants i els bars de moda. I després perquè ens falta, a la majoria, allò que ara és bàsic i essencial, promoció, promoció i promoció... Només alguns privilegiats poden comptar amb aquest element imprescindible, tal i com funciona la societat avui. Insisteixo, la crisi no és pas de creativitat, és de públic i de difusió.

Guillem-Jordi Graells i Andreu, un home de la saga literària terrassenca. Autor, traductor i adaptador. Professor i escriptor a qui no solament devem obres reeixides com les abans esmentades, sinó que gràcies a ell en un moment determinat vam recuperar un valor literari del nostre país poc menys que oblidat: Puig i Ferrater. Traductor i adaptador d'obres com *Mel salvatge* o *El bon doctor* de Txèkhov; *Vapors* de Nell Dunn o *Mort accidental d'un anarquista* de Dario Fo... o la *Terra Baixa* o *l'Auca del senyor Esteve*, estrena dimecres vinent *Titànic 92*, al Teatre Lliure de Barcelona.

Éxit Guillem!